

הת (ירושלים) 61294-12-24 - עלי מחיסן נ' מדינת ישראל

ה"ת (ירושלים) 61294-12-24 - עלי מחיסן נ' מדינת ישראל לשלום ירושלים

ה"ת (ירושלים) 61294-12-24

עלי מחיסן

על ידי ב"כ עו"ד גרשון קליינר

נ ג ד

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד מתן אלימלך

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בירושלים

[03.01.2025]

כבוד השופט, סגן הנשיא אמיר דהאן

החלטה

זוהי בקשת המבקש להורות על השבת תפוס - משאית אשר נתפסה בחשד לכך ששפכה פסולת בניין באתר שפיכה שאינו מורשה.

סדר הדין

1. בית המשפט קיים דיון בעל פה ונהג את סדר הדין הפלילי המשמש בדיון בבקשות לצווים זמניים טרם הגשת כתב אישום והוא סדר הדין שמצא לנכון להחיל לעניין זה.

2. בגדרו של סדר הדין על בית המשפט לברר :

א. האם קיימות ראיות המגבשות יסוד סביר לחשש כי נעברה עבירה באמצעות החפץ התפוס.

ב. האם הופרה זכות הקניין על פי חוק, כלומר האם קיים חוק מסמיך המתיר את התפיסה ואם התקיימו דרישות חוק זה בנסיבות המקרה.

ג. האם הופרה זכות הקניין לתכלית ראויה ובשפת סדר הדין הפלילי - מהי עילת התפיסה והאם עילה זו מוכרת בדיון.

ד. האם עומד המשך התפיסה בדרישות המידתיות ובשפת סדר הדין הפלילי - האם המשך החזקת התפוס מחויב

המציאות או שניתן לשחרר את התפוס בתנאים שפגיעתם בקניין המבקש פחותה

3. תשתית ראייתית : הואיל והמשאית נתפסה ריקה וחונה למחרת ביצוע העבירה ובאמצעים שנתבקשה עליהן הארכה

לצורך גיבוש תעודת חיסיון הרע נדרשה הקפדה יתרה בזיהוי המשאית עם העבירה.

4. בית המשפט בחן את התשתית הראייתית ובמיוחד העמיק בשאלת הזיהוי של המשאית הנראית בתמונות ובסרטונים

שצולמו, אל מול צילומי המשאית התפוסה ובחלן את שלמות שרשרת התצפית וקשר העין שקיימו התצפיתנים באשר

חלקה נעשה באמצעים חסויים.

5. בית המשפט מצא כי מכלול הראיות מקים יסוד סביר לחשש המקום בתורו סיכוי סביר לזיהוי המשאית כמי שבוצעה עבירה באמצעותה מעל לספק סביר.
6. אין כאן המקום והשלב לבחון את משקל הראיות ואת משקל טענתם של המבקשים לפיה המשאית לא זזה ממקומה.
7. לשאלות בית המשפט הוצגו הסרטונים ונבחן רצף המעקב בסרטון נראית משאית זזה נכנסת לאתר ומבצעת את השפיכה רצף המעקב נשמר וזיהוי המספר של המשאית הושג באמצעי טכנולוגי שבעניינו התבקשה תעודת חיסיון בסופו של יום ירד נהג מן המשאית לאחר שהחנה אותה במקום בו נתפסה לאחר מכן חבר למכונית פרטית ונסע מן המקום.
8. השוואה קפדנית בעין של צורת המשאית בסרטון ובתמונות לא העמידה סטיות שבית המשפט חשש שיפחיתו במשקל הזיהוי והמשאית - שההליכים ננקטים בעניינה עברה את מבחן הזיהוי ובוודאי את מבחן "יסוד סביר לחשש" והסתברות גבוהה לשותפותה בעבירה. אמת נכונה טענת המבקש כי היה מקום להוסיף ולחקור את מי שנקשר לרכב הפיניו אך יש לזכור כי הליך זה אינו עוסק במבקשים כחשודים ואחת היא עבורו מי האיש אשר נהג את המשאית בדרכה לביצוע העבירה.
9. עם זאת שקל בית המשפט את ההפחתה בסיכויי ההרשעה הנגזרת מכך שהנהג לא נתפס, ועדיין לא ניתנה תעודת חיסיון. הפחתה זו תאוזן באמצעי המכונה בפסיקת בית המשפט העליון "מקבילית הכוחות" אל מול תנאי החלופה.
10. עילות התפיסה הינן עילות מוכרות בדין והן מניעת עבירות נוספות, והבטחת החילוט האמור להתבקש בתום הליך עיקרי.
11. בית המשפט לא מצא כי טופס התפיסה מעלה פגמים חמורים אשר יש בהם כדי לפסול את עצם התפיסה.
12. מידתיות הפגיעה בזכות הקניין : לעניין חלופה, בית המשפט לא שוכנע כי הכרח להגשים את מטרות התפיסה באמצעות המשך תפיסתה של המשאית וכי ניתן להסתפק בחלופה שפגיעתה בזכות הקניין - פחותה.
13. תפיסה ללא חלופה מתחייבת רק במקרים בהם התברר כי מדובר בעבריינים חוזרים. במקרים שכאלה מעדיף בית המשפט את האינטרס הציבורי של הגנה על הציבור מפני אלה שפוגעים בסביבה שלא כדין, על פני האינטרס של בעלי המשאית^[1]
14. שורת ההיגיון והפסיקה מחייבים הגשמת עילת הבטחת החילוט באמצעות מתן תנאי ערובה המקיים מתאם עם ערכו הכלכלי של הנכס^[2]
15. בהתאם לכך, התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך שחרורו של רכב שנתפס על ידי המשטרה - בשלב הביניים ועד להכרעה סופית בתיק העיקרי - כוללים הפקדה במזומן שנעה בין 25% לבין 30% מערך הרכב, התחייבות עצמית, הטלת עיקול על הרכב ועריכת פוליסת ביטוח מקיף תוך רישומה של המדינה כמוטב בפוליסה.
16. בית המשפט העליון חזר וקבע לעניין זה כי "סכום הפקדה של כ-30% משווי הרכב הוא סביר"^[3] מאידך, כאשר תכלית התפיסה היא מניעת עבירות נוספות, נקבע כי אין קורלציה מתחייבת בין ערך הנכס התפוס לבין גובה הערבות הכספית הנדרשת כתנאי לשחרורו.
17. מובן כי בדומה לענייני מעצרים ושחרורים על בית המשפט לשקול כל מקרה לנסיבותיו. הגבלת שיקול דעתו של בית המשפט עלולה לפגוע בעיקרון "התפירה הידנית"^[4] שנקבע לעניין הליכי ביניים פליליים ובוודאי באיזון המתבקש במקרים של חסרים ידועים בחומר הראיות או בעילת התפיסה.

18. על בית המשפט להביא בחשבון את מכלול הנסיבות הרלבנטיות. בין השאר עליו לשקול את עוצמת החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית; את דבר קיומן של הרשעות קודמות של בעל המשאית התפוסה בעבירות הרלבנטיות, היוצרת מעין "מועדות"; כמו גם את משך הזמן בו מוחזק התפוס בידי המשטרה. בעניינו שווי המשאית הוכח בקירוב בלבד באמצעות מחירון וללא חוו"ד שמאי ובית המשפט מעמיד אותו לצורך הדיון ולשם הזהירות על 300,000 ₪ לבעלי השליטה במשאית אין הרשעות קודמות ויש להביא בחשבון את אבני הנגף הראיתיות שנמנו לעיל.

19. באיזון בין השיקולים מורה בית המשפט על שחרור המשאית בתנאים הבאים:

א. אחד המבקשים יחתום במזכירות בית המשפט על התחייבות עצמית על סך 150,000 ₪, במסגרתה יתחייב להעמיד את המשאית לרשות המשיבה, ככל שתיתן החלטה שיפוטית המורה לו לעשות כן, ולהימנע, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים מטעמו, מביצוע עבירה כלשהי על הוראות חוק שמירת הניקיון תוך שימוש במשאית;

ב. בנוסף, יחתם כתב ערבות צד ג' על סך 50,000 ₪ להבטחת קיומה של ההתחייבות האמורה ויתר התנאים המפורטים בהחלטה זו; כתב הערבות יהיה מאת אדם בעל הכנסה חודשים בגובה השכר הממוצע במשק לפחות והוכחת הכנסה בכתב תצורף לתיק יחד עם צילום.ז.

ג. המבקש יפקיד כערבון בקופת בית המשפט סך של 50,000 ₪ או ערבות בנקאית אוטונומית תחתיו, בלתי מוגבלת בזמן ולטובת המדינה, להבטחת קיום התנאים האמורים;

ד. תשלום הוצאות במגרש במסגרת מימון ביניים.

ה. המבקש ימציא למשיבה פוליסת ביטוח מקיף למשאית בגין מלוא ערכה. בפוליסה תהיה הוראה שהמדינה תהיה מוטב יחיד ובלתי חוזר. הפוליסה תחודש מעת לעת עד למתן החלטה אחרת;

ו. המבקש ימציא אישור ממשד הרישוי למשיבה בדבר רישום עיקול של המשאית לטובת המדינה;

ז. נאסר על המבקש להעביר את המשאית לצד ג', בין בדרך של מכירה ובין בדרך אחרת;

ח. המבקש יעמיד את המשאית לרשות המשיבה ככל שיימסר לו צו כדין לעשות כן.

13. זכות לנקיטת הליכי ערעור על פי הקבוע בסעיפים 36-42 לפקודת סדר הדין הפלילי ובמועדים הקבועים בחוק. ניתנה היום, ג' טבת תשפ"ה, 03 ינואר 2025, שעה 15:50, בהעדר הצדדים.

[1] (רע"פ 10301/07 עודה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.12.07); רע"פ 9747/08 תחריר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.08); רע"פ 6990/10 דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (0; רע"פ 607/11 ע. אלחי דאוד עבודות עפר ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.3.11); רע"פ 6292/10 הובלות עבוד בע"מ נ' המשטרה הירוקה המדור לאיכות הסביבה [פורסם בנבו] (5.10.10); בש"פ 4180/11 מ.ג.ש מיכאל עבודות בטון ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.6.11); רע"פ 8478/10 אליאס נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה [פורסם בנבו] (24.11.10). ה"ת (רמ') 23288-02-13 גיען נ' המשטרה הירוקה [פורסם בנבו] (25.2.13) ה"ת 51620-01-16 אזברגה נ' משטרה ירוקה (פורסם בנבו)).

[2] בש"פ 8009/07 מ.ג.ש מיכאל עבודות בטון ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.2.08); בש"פ 9469/09

זיאדנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.12.09).

[3] בש"פ 5951/11 ורוחובסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.8.11), פסקה ט'; בש"פ 3616/11 זגורי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.5.11) והאסמכתאות הנזכרות שם; עניין מגדיש הנ"ל; מ"ת (רמ') 16302-11-11 זיתון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.6.12).

[4] בש"פ 2270-06 חאלד אל עילווי נ' מדינת ישראל, פ"ד סא (3) 74